

Nezaměstnanost v období COVID-19



Jakub Grossmann a Daniel Münich

Z Á Ř Í 2 0 2 0¹

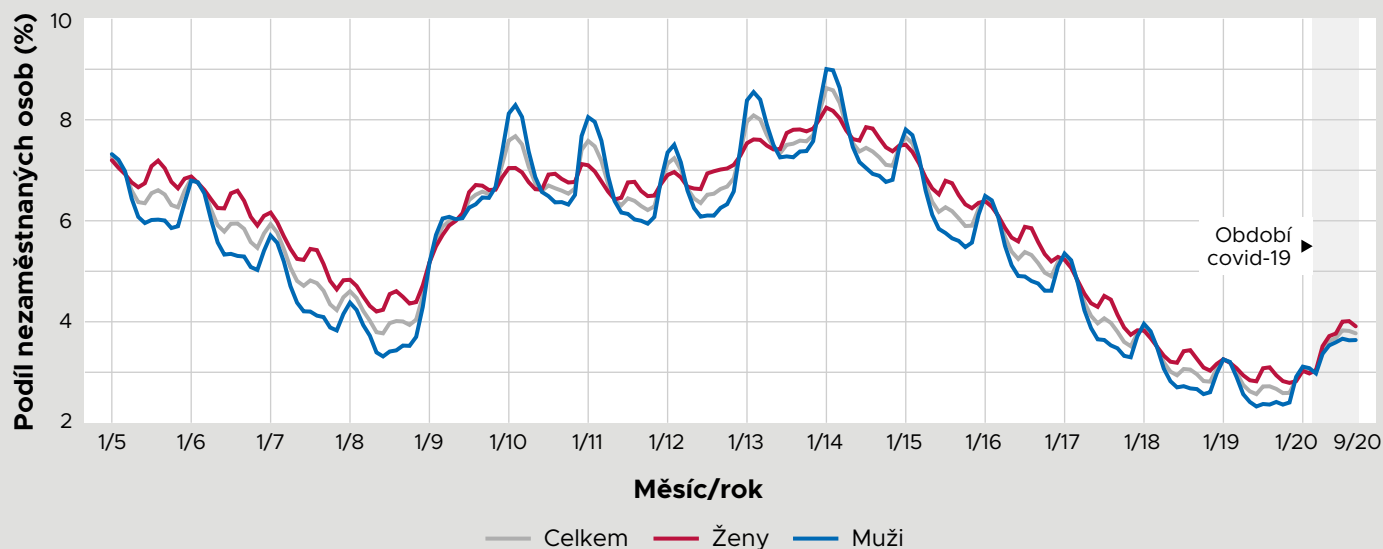
Shrnutí

- Podíl nezaměstnaných registrovaných úřady práce na populaci na konci září 2020 (3,8 %) byl oproti stavu na konci září 2019 vyšší o 1,1 procentních bodů (p.b.). U mužů o 1,2 p.b., u žen o 1 p.b.. Za výraznějším nárůstem u mužů zřejmě stojí jejich historicky nejnižší nezaměstnanosti v roce 2019 (**Grafy 1 a 4**) a ošetřovné, využívané mnohem více ženami-matkami.
- Stagnace podílu nezaměstnaných osob byla dána podobným přílivem a odlivem nezaměstnaných, a to jak u mužů, tak i u žen (**Grafy 2 a 3**). Ve skupině mužů byl odliv nezaměstnaných překvapivě vyšší než v předcházejícím roce.
- Nejvyšší meziroční tempo růstu nezaměstnanosti mezi muži vykazují profese služeb a prodeje, montérů, řemeslníků a opravářů. U žen tomu bylo obdobně, ale růsty jsou výrazně nižší. Oproti předcházejícím měsícům se však rozdíl mezi muži a ženami napříč skupinami povolání snížily (**Graf 5**).
- Zdaleka nejvyšší profesní míra nezaměstnanosti je dlouhodobě ve skupině Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. Covid-19 krize nejvíce zasáhla profese Řemeslníci a opraváři a Obsluha strojů a zařízení, montéři, ale míra nezaměstnanosti v nich je stále nízká. Krize covid-19 se zatím nejméně dotkla skupiny Specialisté (**Graf 6**).
- Nejvyšší tempo nárůstu nezaměstnanosti u mužů sledujeme ve věkové kategorii 20–50 let. Mezi ženami vykazují nejvyšší tempa růstu věkové skupiny okolo důchodového věku. Dopad institutu ošetřování člena rodiny dočasně rozšířeného v době covid-19 již z dat není tak zřetelný jako v předchozích měsících (**Graf 7**).
- Výraznější tempo růstu zaznamenali středně vzdělaní (zejména bez maturity, ale i lidé s maturitou), a to primárně muži. Vyšší tempo růstu zaznamenali také muži se základním vzděláním (**Graf 8**).
- Podíly dlouhodobě nezaměstnaných na populaci 15–64 od nástupu krize rostou a jsou tradičně vyšší u žen. V září toto tempo růstu však zpomalilo (**Graf 9**).
- Navzdory očekávanému ekonomickému útlumu úřady práce stále hlásí vysoký počet volných pracovních míst (**Graf 10**). Oproti stavu v srpnu však vidíme nízký pokles volných pracovních míst.
- Česko vykazuje nejnižší míru obecné nezaměstnanosti v rámci všech zemí EU a od počátku krize covid-19 vykazuje i její nejnižší nárůsty (**Graf 11**).
- Kraje s nejvyššími podíly nezaměstnaných jsou již tradičně Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský. V posledním z nich narostl podíl nezaměstnaných osob od února 2020 nejvíce, o 2 p. b., v závěsu je nově Hlavní město Praha s nárůstem o 1,5 p.b. (**Graf 12**).

1 Přehled zachycuje vývoj nezaměstnanosti registrované úřady práce v České republice. Údaje o stavech odpovídají poslednímu dni daného měsíce, údaje o tocích odpovídají období daného měsíce. Zdroj dat: Úřad práce a MPSV <https://www.mpsv.cz/statistiky>, výpočty a grafy vytvořeny autory.

Graf 1: Podíly nezaměstnaných*

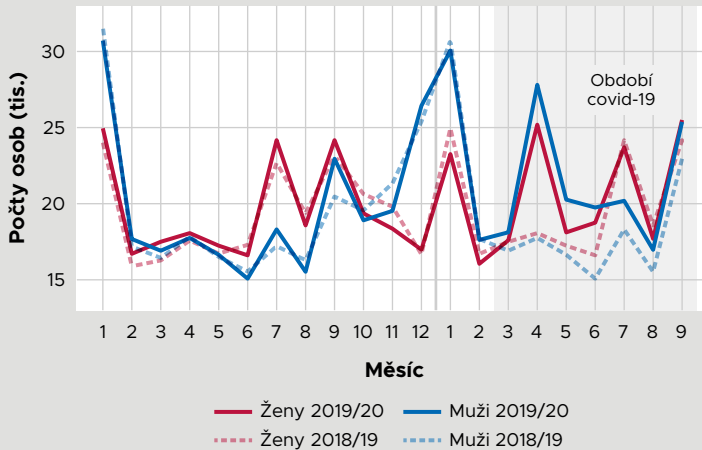
(Dlouhodobý vývoj 2005–2020)



* V případě nezaměstnanosti registrované úřady práce ministerstvo práce neuvádí klasickou míru nezaměstnanosti, ale tzv. podíl nezaměstnaných, jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

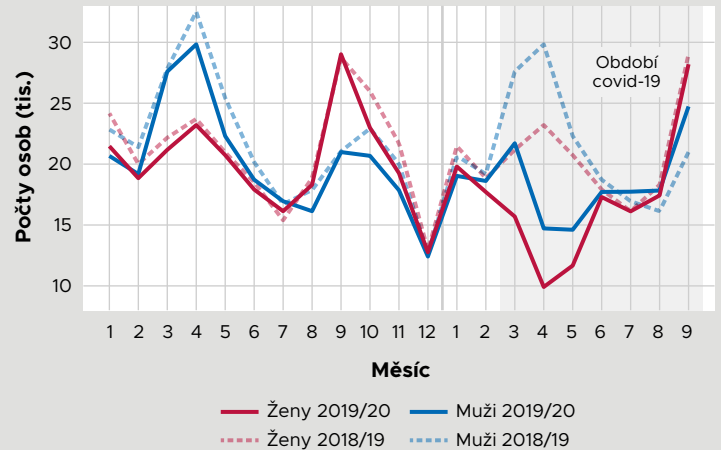
Graf 2: Příliv osob do nezaměstnanosti

(Počty nově hlášených do evidence úřadů práce, srovnání se stejným měsícem předešlého roku)



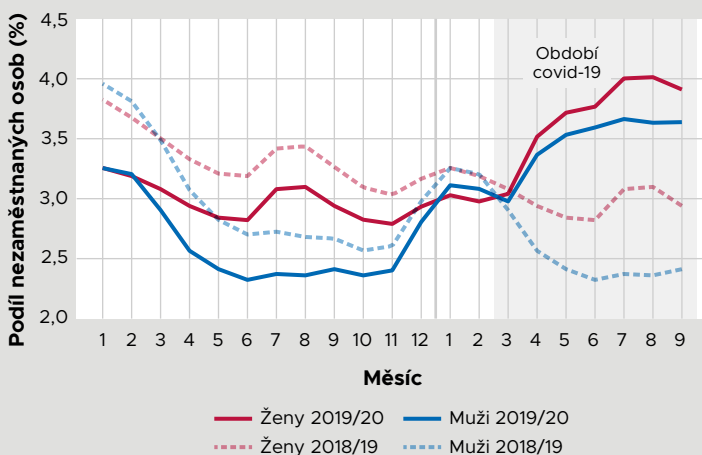
Graf 3: Odliv osob z nezaměstnanosti

(Počty nově odchodících z evidence úřadů práce, srovnání se stejným měsícem předešlého roku)



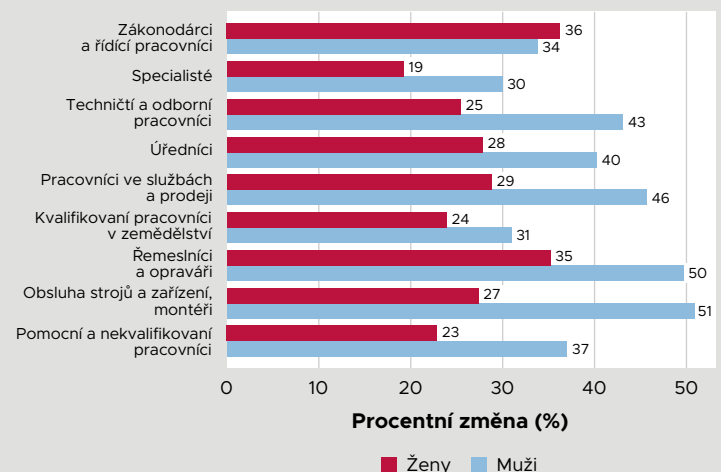
Graf 4: Podíly nezaměstnaných

(srovnání se situací na konci stejných měsíců předchozího roku)



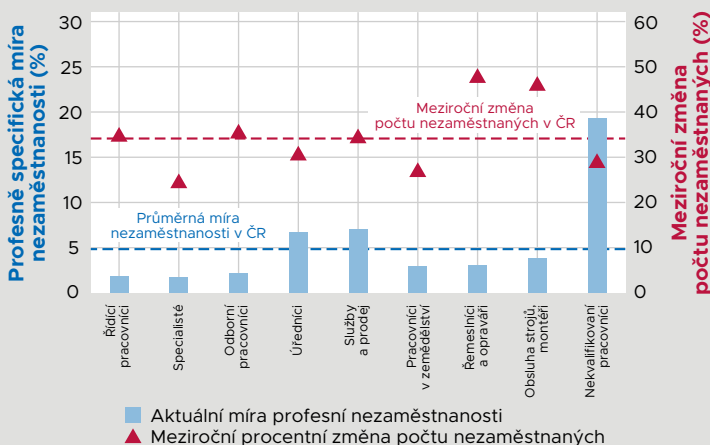
Graf 5: Růst nezaměstnanosti podle povolání a pohlaví

(procentní růst mezi zářím 2019 a 2020; CZ-ISCO klasifikace)



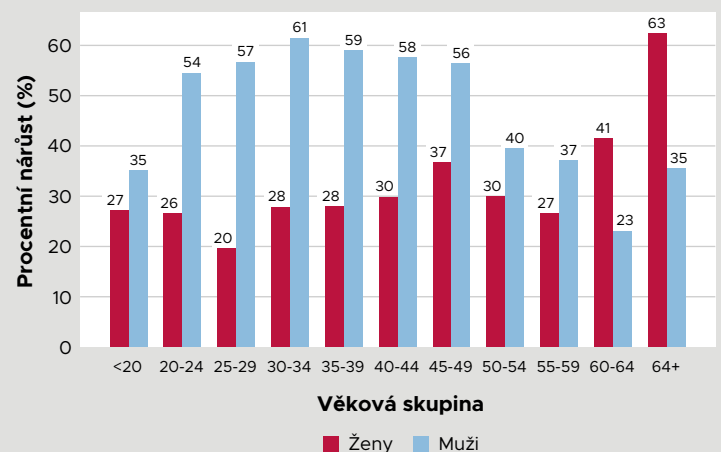
Graf 6: Nezaměstnanost podle profesí

(Aktuální profesní míra nezaměstnanosti a meziroční tempo růstu počtu nezaměstnaných)



Graf 7: Růst nezaměstnanosti podle věku a pohlaví

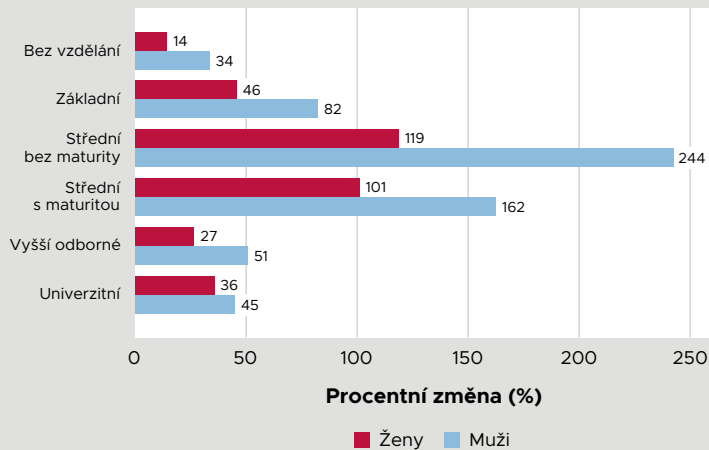
(procentní růst mezi zářím 2019 a 2020)



Zdroj: Počty nezaměstnaných z údajů úřadů práce. Počty zaměstnaných z údajů ČSÚ za 1. čtvrtletí roku 2020 VŠPS. Poznámka: Jde o odhady profesně specifické míry nezaměstnanosti. Průměrné hodnoty jsou počítány z použitých dat.

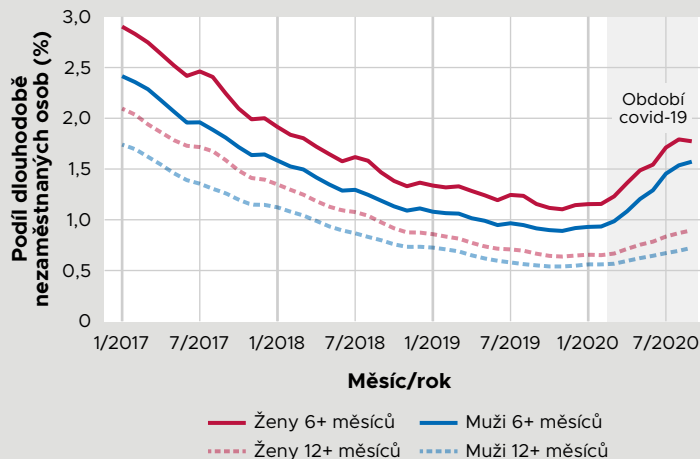
Graf 8: Růst nezaměstnanosti podle vzdělání a pohlaví

(procentní růst mezi zářím 2019 a 2020)



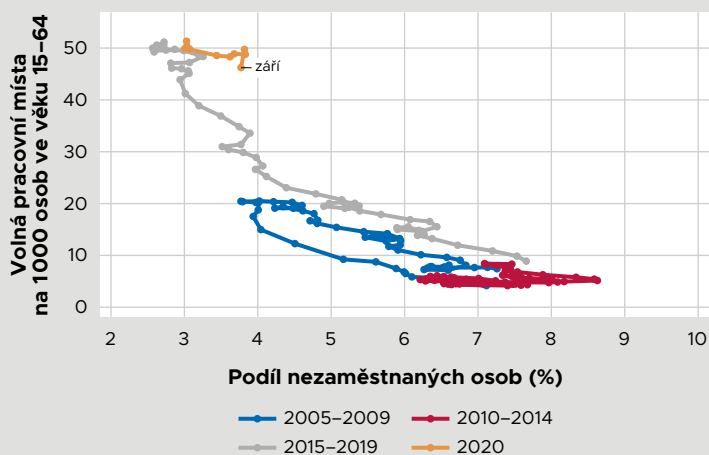
Graf 9: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných

(Podíl osob nezaměstnaných déle než 6 a 12 měsíců na populaci 15–64)



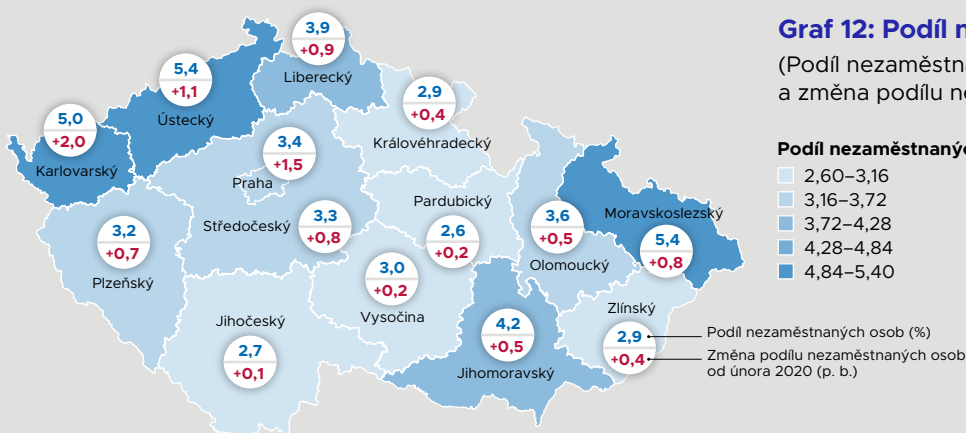
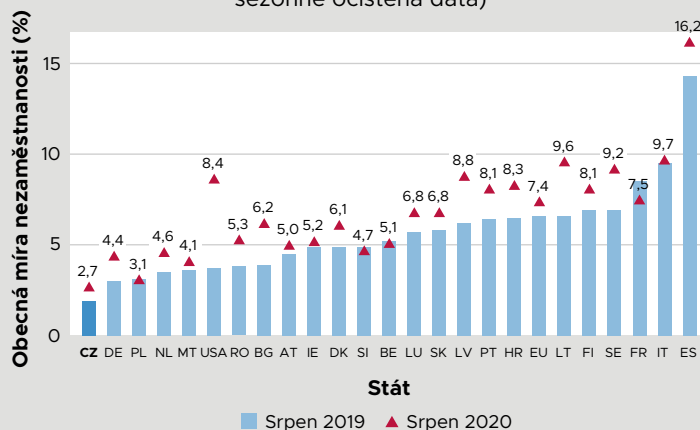
Graf 10: Vývoj podílu nezaměstnaných a volných míst

(Vztah volných pracovních míst a podílu nezaměstnaných osob)



Graf 11: Obecná míra nezaměstnanosti vybraných států

(Obecná míra nezaměstnanosti v srpnu 2019 a 2020, sezónně očištěná data)



Graf 12: Podíl nezaměstnaných osob v krajích

(Podíl nezaměstnaných osob v krajích k září 2020 a změna podílu nezaměstnaných od února 2020)

Podíl nezaměstnaných osob:

- 2,60–3,16
- 3,16–3,72
- 3,72–4,28
- 4,28–4,84
- 4,84–5,40

PODĚKOVÁNÍ ZA PODPORU

